

ความต้องการจำเป็นในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองของสตรีมุสลิมใหม่ที่เข้ารับอิสลาม ด้วยการสมรส

Needs Assessment for Learning and Self-improvement of New Muslim Women Converting to Islam through Marriage

อดิศักดิ์ นุชมี*, अबดุลเลาะ หนุ่มสุข**, และ กัลยาณี เจริญช่าง นุชมี***

Adisak Nuchmee, Abdullah Numasuk, and Kalyanee Charoenchang Nuchmee

วันรับบทความ 16 ตุลาคม 2566 / วันแก้ไขบทความ 13 ธันวาคม 2566 / วันตอบรับบทความ 20 ธันวาคม 2566

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความต้องการจำเป็นในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองของสตรีมุสลิมใหม่ที่เข้ารับอิสลามด้วยการสมรส และ 2) ศึกษาประเภทของสื่อการเรียนรู้อิสลามที่สตรีมุสลิมใหม่สนใจ การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ กลุ่มตัวอย่าง คือ สตรีมุสลิมใหม่ที่เข้ารับอิสลามด้วยการสมรสในกรุงเทพมหานคร จำนวน 51 คน โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างตามสะดวกหรือสมัครใจ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามความต้องการจำเป็นในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองของสตรีมุสลิมใหม่ที่เข้ารับอิสลามด้วยการสมรส สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified}) ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการจำเป็นในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองของสตรีมุสลิมใหม่ที่เข้ารับอิสลามด้วยการสมรส ในภาพรวม คือ 0.497 (PNI_{Modified} = 0.497) เมื่อวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นรายด้าน พบว่า คัมภีร์อัลกุรอาน มีความต้องการจำเป็นมากที่สุด (PNI_{Modified} = 1.562) รองลงมา คือ ความสัมพันธ์กับครอบครัวเดิม (PNI_{Modified} = 0.670) ต่อมา คือ การปฏิบัติศาสนกิจ (PNI_{Modified} = 0.463) และการดำเนินชีวิตประจำวันมีค่าความต้องการจำเป็นน้อยที่สุด (PNI_{Modified} = 0.230) ตามลำดับ ส่วนประเภทของสื่อการเรียนรู้อิสลามที่สตรีมุสลิมใหม่สนใจมากที่สุดคือเว็บไซต์ให้ความรู้ด้านศาสนาอิสลาม

คำสำคัญ ความต้องการจำเป็น สตรีมุสลิมใหม่ การเรียนรู้อิสลาม

*อาจารย์ประจำสาขาวิชามนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต

**ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยเพื่อสันติภาพและการพัฒนา สำนักจุฬาราชมนตรี

***อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
อีเมล kalyanee_n@mutt.ac.th

Abstract

The objectives of this research were to: 1) assess the needs for learning and self-improvement of new Muslim women who converted to Islam through marriage and 2) study the types of Islamic learning media that new Muslim women were interested in. This research is survey research in which the population was new Muslim women who converted to Islam through marriage who lived in Bangkok. The samples were 51 Muslim women recruited through convenient or volunteer sampling. The research instrument was a questionnaire. Data were analyzed by frequency, percentage, mean, standard deviation, and ($PNI_{Modified}$). The results revealed that the needs for learning and self-improvement of the samples were displayed by 0.497 ($PNI_{Modified} = 0.497$). The quran exhibited the highest priority need ($PNI_{Modified} = 1.562$), followed by relationship with the original family ($PNI_{Modified} = 0.670$), and Islamic religious practice ($PNI_{Modified} = 0.463$), respectively. The lowest priority need was the daily life of Islam ($PNI_{Modified} = 0.230$). The type of Islamic learning media that new Muslim women were most interested in were Islamic education websites.

Keywords: Need assessment, New Muslim women, Islamic studies

บทนำ

สังคมไทยเป็นสังคมพหุวัฒนธรรมและมีความหลากหลายทางชาติพันธุ์และศาสนา มุสลิมในประเทศไทยนับได้ว่าเป็นชนส่วนน้อยที่อาศัยอยู่ร่วมกับเพื่อนต่างศาสนิกไม่ว่าจะเป็นพุทธศาสนิกชนที่เป็นชนส่วนใหญ่ ชาวคริสต์ ชาวฮินดู ชาวซิกข์ และกลุ่มอื่น ๆ ด้วยความสงบสุข โดยที่บรรดามุสลิมได้รับสิทธิเสรีภาพเหมือนกับคนอื่น ๆ อย่างเท่าเทียมและนับได้ว่าเป็นลักษณะเฉพาะของสังคมไทยที่ความแตกต่างในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความแตกต่างทางศาสนา สามารถอาศัยอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติ (Dangkomen & Noomsuk, 2022, p. 23) ปรากฏการณ์หนึ่งที่สำคัญอันเป็นผลมาจากการเผยแผ่อิสลามนั่นก็คือปรากฏการณ์ของมุสลิมใหม่ที่เกิดขึ้นนับตั้งแต่เริ่มการประกาศศาสนาอิสลามโดยท่านศาสนทูตมุฮัมมัดก่อก่อปรกกับการขยายตัวของศาสนาอิสลามยังส่วนต่าง ๆ ของโลกจากอดีตจวบจนปัจจุบันนั้น ได้ปรากฏเรื่องราวของมุสลิมใหม่เกี่ยวข้องอยู่ด้วยเสมอ (al-Qattan, 1988, p. 35) โดยคำว่า มุอัลลัฟ เป็นคำที่ใช้เรียกบุคคลที่เข้ารับนับถืออิสลามใหม่ มุอัลลัฟคือ ผู้ที่พระเจ้าทรงเปิดหัวใจของพวกเขาให้ได้รับทางนำที่ถูกต้อง เมื่อบุคคลหนึ่งเข้ารับอิสลามจึงเปรียบเสมือนบุคคลนั้นเกิดใหม่ เพราะความผิดบาปทั้งหลายของเขา พระเจ้าจะทรงให้อภัย (Sala & Sutae, 2023, p. 20) สำหรับสตรีเพศจะใช้คำว่า มุอัลละพะห์ หรือสตรีมุสลิมใหม่ เมื่อชนต่างศาสนิกได้ประกาศตัวเป็นมุสลิมโดยการปฏิญาณตนเข้ารับอิสลามด้วยถ้อยคำยืนยันสองประโยคว่า ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮ์ และมุฮัมมัดเป็นศาสนทูตของอัลลอฮ์ตั้งนั้นมุสลิมใหม่จะต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและการปรับตัวในด้านต่าง ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับรูปแบบแห่งการดำเนินชีวิตใหม่ตามวิถีอิสลามในขณะที่ได้เข้ามาเป็นสมาชิกในครอบครัวมุสลิมและชุมชนมุสลิม (Paryadthap, 2020, p. 170)

การเปลี่ยนศาสนาในประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เช่น ในประเทศอินโดนีเซีย จากการวิจัยพบว่า มีปัจจัย 2 ประการที่มีผลต่อการเปลี่ยนศาสนา คือ การสมรสและปัจจัยทางเศรษฐกิจ (Dariyo, 2021, p. 86) สอดคล้องกับงานวิจัยในประเทศไทยที่พบว่าการเปลี่ยนศาสนาเข้ารีตอิสลามส่วนใหญ่เกิดขึ้นจากการสมรส ซึ่งปัจจัยหลักที่ทำให้มีผู้เข้ารับอิสลามผ่านการสมรสมากขึ้น เนื่องจากมุสลิมได้มีโอกาสพบกับศาสนิกอื่น ผ่านระบบการศึกษาและการประกอบอาชีพ (Darakai, 2021, p. 53) โดยการเปลี่ยนศาสนาของชนต่าง ศาสนิกสู่อิสลาม โดยเฉพาะสตรีเพศ นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญในชีวิตเกิดการเปลี่ยนแปลงมุมมองและทัศนคติที่มีต่อโลกและชีวิตด้วยการปรับตัวจากอัตลักษณ์เดิมสู่อัตลักษณ์ใหม่ภายหลังจากการเปลี่ยนศาสนาเดิมที่ตนเองเคยนับถือมาก่อน ต้องเผชิญกับปัญหาการดำเนินชีวิตในด้านการปรับตัวในสังคมใหม่ สังคมที่ไม่คุ้นเคย การปรับกับความเชื่อเดิมของตน การปรับเปลี่ยนอัตลักษณ์ในการแต่งกาย การใส่ผ้าคลุมศีรษะ การรับประทานอาหารที่ฮาลาล ตลอดจนการปฏิบัติศาสนกิจ ขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรมอิสลาม นอกจากนี้ปัญหาการปรับตัวกับสังคมใหม่แล้ว มุสลิมใหม่ยังต้องเผชิญกับปัญหาการปรับตัวและการมีปฏิสัมพันธ์กับครอบครัวเดิม ญาติพี่น้องและสังคมเดิมที่ตนคุ้นเคยและปฏิสัมพันธ์มาก่อน (Malinei, 2014, p. 69) ซึ่งตามหลักการอิสลามแม้ว่าการเปลี่ยนศาสนานั้นจะเป็นการนำมุสลิมใหม่ไปสู่สังคมใหม่ก็ตาม แต่ก็ไม่ได้หมายความว่ามุสลิมใหม่จะต้องหันหลังให้และจากสังคมเดิมของตนไปโดยสิ้นเชิง (Noomsuk, 2013)

จากสภาพสังคมที่ขยายตัวตามความเจริญทางด้านกายภาพ ก่อให้เกิดการปฏิสัมพันธ์ระหว่างมุสลิมกับชนต่างศาสนิกในสังคมที่กว้างขึ้น ก่อให้เกิดความสนิทสนม กระทั่งกลายเป็นความรักและแต่งงานกัน แต่ก็ยังมีมุสลิมใหม่บางส่วนที่เข้ารับอิสลามด้วยความสนใจ มีการศึกษาเรียนรู้มาก่อน จนกระทั่งเกิดความเชื่อ มีความศรัทธาและเข้ารับอิสลามในที่สุด เนื่องจากความเจริญก้าวหน้าของสื่อในยุคปัจจุบัน ก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่สำคัญทำให้เกิดความสะดวกสบายในการศึกษาค้นคว้าและการเข้าถึงข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับศาสนาอิสลาม (Paryadthap, 2019, p. 95) ซึ่งหลักคำสอนของศาสนาอิสลามก็ได้เรียกร้องมนุษย์ให้ปฏิรูปสังคมด้วยความรู้มาอย่างยาวนาน ดังนั้น คำสอนพื้นฐานของศาสนาอิสลามจึงส่งเสริมให้มนุษย์เรียนรู้และใช้สติปัญญาในการวินิจฉัยเคราะห์ปรากฏการณ์ทางสังคม ภายใต้กรอบแนวคิดที่ไม่ขัดแย้งกับหลักการศาสนา อย่างไรก็ตามการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของยุคสมัย ทำให้กระบวนการศึกษาเรียนรู้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (Nuchmee, 2022, p. 87) การเชื่อมโยงด้านสารสนเทศเป็นสิ่งสำคัญในการสร้างโอกาสทางการศึกษา และการพัฒนาตนเองทำให้เข้าถึงแหล่งความรู้ที่ต้องการได้มากขึ้น การเผยแพร่คำสอนตามหลักการของศาสนาผ่านสื่อออนไลน์จึงเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่สามารถทำให้เข้าถึงได้ง่ายและกว้างขวางมากที่สุด ไม่จำกัดเวลาและสถานที่ ผู้ที่สนใจเรียนรู้อยู่ที่ไหน เวลาใด ก็สามารถที่จะเข้าไปศึกษาหาความรู้ได้ตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็นที่ทำงาน ที่บ้าน หรืออยู่ในต่างประเทศก็ตาม (Chetwisut, 2019, p. 530)

งานวิจัยนี้จึงมุ่งเน้นการศึกษาความต้องการจำเป็นในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองของสตรีมุสลิมใหม่ที่เข้ารับอิสลามด้วยการสมรส และศึกษาประเภทของสื่อการเรียนรู้อิสลามที่สตรีมุสลิมใหม่สนใจ ซึ่งผลการวิจัยสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับสตรีมุสลิมใหม่ เพื่อให้สตรีมุสลิมใหม่สามารถเรียนรู้และปฏิบัติตนได้ถูกต้องและเหมาะสมตามหลักการของศาสนาอิสลาม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) ศึกษาความต้องการจำเป็นในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองของสตรีมุสลิมใหม่ที่เข้ารับอิสลามด้วยการสมรส
- 2) ศึกษาประเภทของสื่อการเรียนรู้อิสลามที่สตรีมุสลิมใหม่สนใจ

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ สตรีมุสลิมใหม่ที่เข้ารับอิสลามด้วยการสมรสในกรุงเทพมหานคร เนื่องจากไม่มีการรวบรวมสถิติจำนวนสตรีมุสลิมใหม่ในกรุงเทพมหานคร จึงไม่สามารถกำหนดขนาดของกลุ่มประชากรได้ ผู้วิจัยจึงเลือกใช้การกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามสะดวกหรือสมัครใจ (Convenient or Volunteer Sampling) จากสตรีมุสลิมใหม่ที่เข้ารับอิสลามด้วยการสมรสในกรุงเทพมหานคร โดยเลือกเฉพาะสตรีมุสลิมใหม่ที่เข้ารับอิสลามไม่เกิน 10 ปี และเต็มใจตอบแบบสอบถามในช่วงเวลาเก็บข้อมูลที่กำหนด (3 เดือน) จำนวน 51 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามความต้องการจำเป็นในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองของสตรีมุสลิมใหม่ที่เข้ารับอิสลามด้วยการสมรส แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลเป็นแบบเลือกตอบ (Check list) จำนวน 4 ข้อ และตอนที่ 2 ความต้องการจำเป็นในการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง เป็นมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ (Rating Scale) จำนวน 22 ข้อ และตอนที่ 3 ประเภทของสื่อการเรียนรู้อิสลามที่สตรีมุสลิมใหม่สนใจ เป็นแบบเลือกตอบ (Check list) จำนวน 6 ข้อ สร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือผู้วิจัยศึกษาเอกสารแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับหลักการของศาสนาอิสลาม กำหนดกรอบแนวคิด ร่างข้อคำถาม นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item objective congruence: IOC) ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปไว้ใช้

จากการตรวจสอบ พบว่า ข้อคำถามทุกข้อ มีค่า IOC มากกว่า 0.50 ขึ้นไป โดยข้อคำถามที่มีค่า IOC เท่ากับ 1.00 มีจำนวน 22 ข้อ รวมทั้งฉบับ มีค่า IOC เท่ากับ 1.00 จากนั้นผู้วิจัยได้ทำการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญก่อนจัดพิมพ์ฉบับสมบูรณ์ นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลองใช้สตรีมุสลิม จำนวน 30 คน ซึ่งเป็นคนละกลุ่มกับผู้ให้ข้อมูล ผลการวิเคราะห์ พบว่า ค่าความเชื่อมั่นโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.972 ถือว่าน่าเชื่อถือและสามารถนำไปใช้ได้จริง

การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการแจกเอกสารและรับคืนด้วยตัวผู้วิจัยเอง ระหว่างเดือนตุลาคมถึงเดือนธันวาคม 2565

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติ

นำข้อมูลเชิงปริมาณมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) และการจัดลำดับความต้องการจำเป็นโดยเรียงค่าดัชนีจากมากไปหาน้อย นำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

สตรีมุสลิมใหม่ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 51 คน พบว่า ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ระหว่าง 30-40 ปีมากที่สุด จำนวน 15 คน (ร้อยละ 29.41) มีวุฒิการศึกษาระดับมัธยมศึกษามากที่สุด จำนวน 17 คน (ร้อยละ 33.33) ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว จำนวน 18 คน (ร้อยละ 35.29) และส่วนใหญ่เปลี่ยนมาเข้ารับอิสลามได้ประมาณ 1-5 ปี จำนวน 19 คน (ร้อยละ 37.25)

ตอนที่ 2 ความต้องการจำเป็นในการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างถึงความต้องการของสตรีมุสลิมใหม่ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้เพิ่มเติมด้วยตนเองเพื่อการพัฒนาตนเองสู่การเป็นมุสลิมที่ดีตามหลักการของศาสนาอิสลาม ผลการวิเคราะห์ลำดับความต้องการจำเป็นในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองของสตรีมุสลิมใหม่ที่เข้ารับอิสลามด้วยการสมรส โดยภาพรวมประกอบด้วย การเรียนรู้และพัฒนาด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้และพัฒนาตามหลักศรัทธาของศาสนาอิสลาม การเรียนรู้และพัฒนาตามหลักการปฏิบัติศาสนกิจ การเรียนรู้และพัฒนาความสามารถในการอ่านและเข้าใจคัมภีร์อัลกุรอาน และการเรียนรู้เกี่ยวกับความสัมพันธ์กับครอบครัวเดิมที่ไม่ผิดหลักการศาสนา โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ลำดับความต้องการจำเป็นในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองของสตรีมุสลิมใหม่ที่เข้ารับอิสลามด้วยการสมรสโดยภาพรวม

การเรียนรู้และพัฒนาตนเอง	สภาพปัจจุบัน (D)			สภาพที่พึงประสงค์ (I)			ความต้องการจำเป็น	
	\bar{X}	SD	แปลผล	\bar{X}	SD	แปลผล	PNI _{modified}	ลำดับที่
1. การดำเนินชีวิตประจำวัน	4.03	1.02	มาก	4.96	0.19	มากที่สุด	0.230	5
2. หลักศรัทธา	3.75	0.89	มาก	4.96	0.22	มากที่สุด	0.323	4
3. การปฏิบัติศาสนกิจ	3.37	1.10	ปานกลาง	4.93	0.38	มากที่สุด	0.463	3
4. คัมภีร์อัลกุรอาน	1.92	1.13	น้อย	4.92	0.34	มากที่สุด	1.562	1
5. ความสัมพันธ์กับครอบครัวเดิม	2.94	1.20	ปานกลาง	4.91	0.31	มากที่สุด	0.670	2
เฉลี่ยรวมรายด้าน	3.30	1.28	ปานกลาง	4.94	0.29	มากที่สุด	0.497	

จากตารางที่ 1 ลำดับความต้องการจำเป็นในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองของสตรีมุสลิมใหม่ที่เข้ารับอิสลามด้วยการสมรส โดยภาพรวมพบว่า ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองของสตรีมุสลิมใหม่ที่เข้ารับอิสลามด้วยการสมรสในภาพรวมคือ ($PNI_{\text{modified}} = 0.497$) โดยรายด้านมีลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุดคือ คัมภีร์อัลกุรอาน ($PNI_{\text{modified}} = 1.562$) รองลงมา คือ ความสัมพันธ์กับครอบครัวเดิม ($PNI_{\text{modified}} = 0.670$) การปฏิบัติศาสนกิจ ($PNI_{\text{modified}} = 0.463$) และการดำเนินชีวิตประจำวันมีลำดับความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.230$)

ลำดับความต้องการจำเป็นในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองของสตรีมุสลิมใหม่ที่เข้ารับอิสลามด้วยการสมรส ด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน ประกอบด้วย 1) การแต่งกายตามหลักการอิสลามในชีวิตประจำวัน 2) การเลือกรับประทานอาหารฮาลาล 3) การละหมาดฟรดูได้ครบ 5 เวลา 4) การชำระล้างร่างกายตามหลักการหลังมีประจำเดือน 5) การล้างสิ่งสกปรกประเภท ต่าง ๆ ตามหลักการอิสลามได้อย่างถูกต้อง มีรายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ลำดับความต้องการจำเป็นในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองของสตรีมุสลิมใหม่ที่เข้ารับอิสลามด้วยการสมรส ด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน

ด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน	สภาพปัจจุบัน (D)			สภาพที่พึงประสงค์ (I)			ความต้องการจำเป็น	
	\bar{X}	SD	แปลผล	\bar{X}	SD	แปลผล	PNI_{modified}	ลำดับที่
1. การแต่งกายตามหลักการอิสลามในชีวิตประจำวัน	3.90	1.06	มาก	4.90	0.30	มากที่สุด	0.256	3
2. การเลือกรับประทานอาหารฮาลาล	4.35	0.77	มาก	4.98	0.14	มากที่สุด	0.145	5
3. การละหมาดฟรดูได้ครบ 5 เวลา	3.92	1.11	มาก	4.98	0.14	มากที่สุด	0.270	1
4. การชำระล้างร่างกายตามหลักการหลังมีประจำเดือน	4.04	1.04	มาก	4.96	0.20	มากที่สุด	0.228	4
5. การล้างสิ่งสกปรกประเภทต่าง ๆ ตามหลักการอิสลามได้อย่างถูกต้อง	3.94	1.03	มาก	4.98	0.14	มากที่สุด	0.264	2
เฉลี่ยรวมรายด้าน	4.03	1.02	มาก	4.96	0.19	มากที่สุด	0.231	

จากตารางที่ 2 ลำดับความต้องการจำเป็นในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองของสตรีมุสลิมใหม่ที่เข้ารับอิสลามด้วยการสมรส ด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน พบว่า ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองของสตรีมุสลิมใหม่ที่เข้ารับอิสลามด้วยการสมรสด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน คือ ($PNI_{\text{modified}} = 0.231$) โดยมีลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุดคือ การละหมาดฟรดูได้ครบ 5 เวลา ($PNI_{\text{modified}} = 0.270$) รองลงมา คือ การล้างสิ่งสกปรกประเภทต่าง ๆ ตามหลักการอิสลามได้อย่างถูกต้อง ($PNI_{\text{modified}} = 0.264$) การแต่งกายตามหลักการอิสลามในชีวิตประจำวัน ($PNI_{\text{modified}} = 0.256$) และการเลือกรับประทานอาหารฮาลาลมีลำดับความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.145$)

ลำดับความต้องการจำเป็นในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองของสตรีมุสลิมใหม่ที่เข้ารับอิสลามด้วยการสมรส ด้านหลักศรัทธาประกอบด้วย 1) การศรัทธาต่อพระเจ้า 2) การศรัทธาต่อเทวทูต (มลาอิกะห์) 3) การศรัทธาต่อคัมภีร์ 4) การศรัทธาต่อศาสนทูต 5) การศรัทธาต่ออิซิดของพระเจ้า และ 6) การศรัทธาต่อวันสิ้นโลก และการตอบแทนในโลกหน้า มีรายละเอียดดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ลำดับความต้องการจำเป็นในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองของสตรีมุสลิมใหม่ที่เข้ารับอิสลาม ด้วยการสมรส ด้านหลักศรัทธา

ด้านหลักศรัทธา	สภาพปัจจุบัน (D)			สภาพที่พึงประสงค์ (I)			ความต้องการจำเป็น	
	\bar{X}	SD	แปลผล	\bar{X}	SD	แปลผล	PNI _{modified}	ลำดับที่
1. การศรัทธาต่อพระเจ้า	3.96	0.80	มาก	5.00	0.00	มากที่สุด	0.263	6
2. การศรัทธาต่อเทวทูต (มลาอิกะห์)	3.80	0.83	มาก	5.00	0.00	มากที่สุด	0.316	4
3. การศรัทธาต่อคัมภีร์	3.57	0.90	มาก	4.96	0.20	มากที่สุด	0.389	1
4. การศรัทธาต่อศาสนทูต	3.71	0.90	มาก	4.96	0.20	มากที่สุด	0.337	3
5. การศรัทธาต่ออิซิดของพระเจ้า	3.69	0.95	มาก	4.94	0.31	มากที่สุด	0.339	2
6. การศรัทธาต่อวันสิ้นโลกและการตอบแทนในโลกหน้า	3.76	0.95	มาก	4.92	0.34	มากที่สุด	0.308	5
เฉลี่ยรวมรายด้าน	3.75	0.89	มาก	4.96	0.22	มากที่สุด	0.323	

จากตารางที่ 3 ลำดับความต้องการจำเป็นในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองของสตรีมุสลิมใหม่ที่เข้ารับอิสลามด้วยการสมรส ด้านหลักศรัทธา พบว่า ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองของสตรีมุสลิมใหม่ที่เข้ารับอิสลามด้วยการสมรสด้านหลักศรัทธา คือ (PNI_{modified} = 0.323) โดยมีลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุดคือ การศรัทธาต่อคัมภีร์ (PNI_{modified} = 0.389) รองลงมา คือ การศรัทธาต่ออิซิดของพระเจ้า (PNI_{modified} = 0.339) การศรัทธาต่อ ศาสนทูต (PNI_{modified} = 0.337) และการศรัทธาต่อพระเจ้านี้มีลำดับความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด (PNI_{modified} = 0.263)

ลำดับความต้องการจำเป็นในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองของสตรีมุสลิมใหม่ที่เข้ารับอิสลามด้วยการสมรส ด้านการปฏิบัติศาสนกิจประกอบด้วย 1) การละหมาด 2) การถือศีลอด 3) การจ่ายซะกาต (บริจาคทานภาคบังคับ) 4) การประกอบพิธีฮัจญ์ มีรายละเอียดดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ลำดับความต้องการจำเป็นในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองของสตรีมุสลิมใหม่ที่เข้ารับอิสลามด้วยการสมรส ด้านการปฏิบัติศาสนกิจ

ด้านการปฏิบัติศาสนกิจ	สภาพปัจจุบัน (D)			สภาพที่พึงประสงค์ (I)			ความต้องการจำเป็น	
	\bar{X}	SD	แปลผล	\bar{X}	SD	แปลผล	PNImodified	ลำดับที่
1. การละหมาด	3.80	0.85	มาก	4.98	0.14	มากที่สุด	0.310	4
2. การถือศีลอด	3.71	0.99	มาก	4.92	0.56	มากที่สุด	0.326	3
3. การจ่ายชะกาต (บริจาคทานภาคบังคับ)	3.33	1.30	ปานกลาง	4.92	0.34	มากที่สุด	0.477	2
4. การประกอบพิธีฮัจญ์	2.65	1.15	ปานกลาง	4.90	0.36	มากที่สุด	0.849	1
เฉลี่ยรวมรายด้าน	3.37	1.10	ปานกลาง	4.93	0.38	มากที่สุด	0.463	

จากตารางที่ 4 ลำดับความต้องการจำเป็นในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองของสตรีมุสลิมใหม่ที่เข้ารับอิสลามด้วยการสมรส ด้านการปฏิบัติศาสนกิจ พบว่า ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองของสตรีมุสลิมใหม่ที่เข้ารับอิสลามด้วยการสมรสด้านการปฏิบัติศาสนกิจ คือ $(PNI_{\text{modified}} = 0.463)$ โดยมีลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุดคือ การประกอบพิธีฮัจญ์ ($PNI_{\text{modified}} = 0.849$) รองลงมา คือ การจ่ายชะกาต (บริจาคทานภาคบังคับ) ($PNI_{\text{modified}} = 0.477$) การถือศีลอด ($PNI_{\text{modified}} = 0.326$) และการละหมาดมีลำดับความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.310$)

ลำดับความต้องการจำเป็นในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองของสตรีมุสลิมใหม่ที่เข้ารับอิสลามด้วยการสมรส ด้านคัมภีร์อัลกุรอานประกอบด้วย 1) การอ่านอัลกุรอานภาษาอาหรับ 2) การเข้าใจความหมายของอัลกุรอานฉบับภาษาไทย 3) การท่องจำอัลกุรอาน 4) การเขียนโองการในอัลกุรอานเป็นภาษาอาหรับ มีรายละเอียดดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ลำดับความต้องการจำเป็นในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองของสตรีมุสลิมใหม่ที่เข้ารับอิสลามด้วยการสมรส ด้านคัมภีร์อัลกุรอาน

ด้านคัมภีร์อัลกุรอาน	สภาพปัจจุบัน (D)			สภาพที่พึงประสงค์ (I)			ความต้องการจำเป็น	
	\bar{X}	SD	แปลผล	\bar{X}	SD	แปลผล	PNImodified	ลำดับที่
1. การอ่านอัลกุรอานภาษาอาหรับ	1.90	1.22	น้อย	4.90	0.36	มากที่สุด	1.578	3
2. การเข้าใจความหมายของอัลกุรอานฉบับภาษาไทย	2.37	1.09	น้อย	4.96	0.28	มากที่สุด	1.093	4
3. การท่องจำอัลกุรอาน	1.78	1.08	น้อย	4.88	0.43	มากที่สุด	1.741	2
4. การเขียนโองการในอัลกุรอานเป็นภาษาอาหรับ	1.63	1.02	น้อยที่สุด	4.92	0.27	มากที่สุด	2.018	1
เฉลี่ยรวมรายด้าน	1.92	1.13	น้อย	4.92	0.34	มากที่สุด	1.562	

จากตารางที่ 5 ลำดับความต้องการจำเป็นในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองของสตรีมุสลิมใหม่ที่เข้ารับอิสลามด้วยการสมรส ด้านคัมภีร์อัลกุรอาน พบว่า ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองของสตรีมุสลิมใหม่ที่เข้ารับอิสลามด้วยการสมรสด้านคัมภีร์อัลกุรอาน คือ $(PNI_{\text{modified}} = 2.018)$ โดยมีลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุดคือ การเขียนโองการในอัลกุรอานเป็นภาษาอาหรับ $(PNI_{\text{modified}} = 0.849)$ รองลงมา คือ การท่องจำอัลกุรอาน $(PNI_{\text{modified}} = 1.741)$ การอ่านอัลกุรอานภาษาอาหรับ $(PNI_{\text{modified}} = 1.578)$ และการเข้าใจความหมายของอัลกุรอานฉบับภาษาไทยมีลำดับความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด $(PNI_{\text{modified}} = 1.093)$

ลำดับความต้องการจำเป็นในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองของสตรีมุสลิมใหม่ที่เข้ารับอิสลามด้วยการสมรส ด้านความสัมพันธ์กับครอบครัวเดิม ประกอบด้วย 1) การร่วมพิธีกรรมต่างศาสนา 2) ประเพณีและวัฒนธรรมไทยที่ขัดต่อหลักการอิสลาม 3) การรับมรดกจากบุพการี มีรายละเอียดดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ลำดับความต้องการจำเป็นในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองของสตรีมุสลิมใหม่ที่เข้ารับอิสลามด้วยการสมรส ด้านความสัมพันธ์กับครอบครัวเดิม

ด้านความสัมพันธ์กับครอบครัวเดิม	สภาพปัจจุบัน (D)			สภาพที่พึงประสงค์ (I)			ความต้องการจำเป็น	
	\bar{X}	SD	แปลผล	\bar{X}	SD	แปลผล	PNI_{modified}	ลำดับที่
1. การร่วมพิธีกรรมต่างศาสนา	2.98	1.16	ปานกลาง	4.90	0.30	มากที่สุด	0.644	2
2. ประเพณีและวัฒนธรรมไทยที่ขัดต่อหลักการอิสลาม	3.27	1.11	ปานกลาง	4.94	0.24	มากที่สุด	0.511	3
3. การรับมรดกจากบุพการี	2.57	1.24	ปานกลาง	4.88	0.38	มากที่สุด	0.898	1
เฉลี่ยรวมรายด้าน	2.94	1.20	ปานกลาง	4.91	0.31	มากที่สุด	0.670	

จากตารางที่ 6 ลำดับความต้องการจำเป็นในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองของสตรีมุสลิมใหม่ที่เข้ารับอิสลามด้วยการสมรส ด้านความสัมพันธ์กับครอบครัวเดิม พบว่า ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองของสตรีมุสลิมใหม่ที่เข้ารับอิสลามด้วยการสมรสด้านความสัมพันธ์กับครอบครัวเดิม คือ $(PNI_{\text{modified}} = 0.670)$ โดยมีลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุดคือ การรับมรดกจากบุพการี $(PNI_{\text{modified}} = 0.898)$ รองลงมา คือ การร่วมพิธีกรรมต่างศาสนา $(PNI_{\text{modified}} = 0.644)$ และประเพณีและวัฒนธรรมไทยที่ขัดต่อหลักการอิสลามมีลำดับความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด $(PNI_{\text{modified}} = 0.511)$

ตอนที่ 3 ประเภทของสื่อการเรียนรู้อิสลามที่สตรีมุสลิมใหม่สนใจ

ลำดับประเภทของสื่อการเรียนรู้อิสลามที่สตรีมุสลิมใหม่สนใจ ประกอบด้วย 1) สื่อประเภทสิ่งพิมพ์และหนังสือ 2) เว็บไซต์ให้ความรู้ศาสนา 3) เฟสบุ๊กกลุ่มปิด (Facebook) 4) ไลน์ (Line) 5) สื่อวิทยุออนไลน์และพอดแคสต์ และ 6) การสอนสดผ่านระบบออนไลน์ มีรายละเอียดดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ประเภทของสื่อการเรียนรู้และพัฒนาตนเองที่สนใจ

ประเภทของสื่อการเรียนรู้	ความถี่	ลำดับ
1. สื่อประเภทสิ่งพิมพ์และหนังสือ	20	5
2. เว็บไซต์ให้ความรู้ศาสนา	27	1
3. เพศบุ๊คคลุ่มปิด (Facebook)	21	4
4. ไลน์ (Line)	23	3
5. สื่อวิทยุออนไลน์และพอดแคสต์	11	6
6. การสอนสดผ่านระบบออนไลน์	24	2

จากตารางที่ 7 ลำดับประเภทของสื่อการเรียนรู้และพัฒนาตนเองที่สนใจ พบว่า ประเภทของสื่อการเรียนรู้อิสลามที่สตรีมุสลิมใหม่สนใจสูงสุดคือ เว็บไซต์ให้ความรู้ศาสนา (ความถี่ = 27) รองลงมา คือ การสอนสดผ่านระบบออนไลน์ (ความถี่ = 24) และสื่อวิทยุออนไลน์และพอดแคสต์ มีลำดับความสนใจต่ำที่สุด (ความถี่ = 11)

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยพบว่า ลำดับความต้องการจำเป็นในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองของสตรีมุสลิมใหม่ที่เข้ารับอิสลามด้วยการสมรส 3 อันดับแรกสามารถสรุปได้ดังนี้

คัมภีร์อัลกุรอาน มีลำดับความต้องการจำเป็นในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองสูงสุดของสตรีมุสลิมใหม่ที่เข้ารับอิสลามด้วยการสมรส ทั้งนี้อาจจะเนื่องจากว่า คัมภีร์อัลกุรอานถูกประทานมาด้วยภาษาอาหรับ ซึ่งโดยปกติแล้วชาวมุสลิมแต่กำเนิดจะถูกผู้ปกครองปลูกฝังให้เรียนรู้การอ่านและการท่องจำคัมภีร์อัลกุรอานตั้งแต่วัยเยาว์ สำหรับสตรีมุสลิมใหม่การเรียนรู้การอ่านและท่องจำคัมภีร์อัลกุรอานจึงเป็นเรื่องที่ค่อนข้างยากลำบาก แต่ก็มีความจำเป็นต้องเรียนรู้ เพราะในการปฏิบัติศาสนกิจโดยเฉพาะการละหมาดจำเป็นต้องท่องคัมภีร์อัลกุรอานในการละหมาด ดังนั้นการเรียนรู้การอ่าน การท่องจำ และศึกษาความหมายของอัลกุรอานจึงถือเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับสตรีมุสลิมใหม่และมุสลิมทุกคน เพราะคัมภีร์อัลกุรอานเป็นธรรมนูญของชีวิตและเป็นแนวทางในการปฏิบัติตนตามหลักการของอิสลาม สอดคล้องกับที่วีสุตร ดารากัย (Darakai, 2022, p. 473) กล่าวไว้ว่า การพัฒนาการศึกษาตามหลักการอิสลามให้ความสำคัญเกี่ยวกับการอ่านเพราะการอ่านจะทำให้ผู้อ่านมีความรู้ในสิ่งต่าง ๆ แม้ว่าสิ่งที่รู้นั้นจะนำไปปฏิบัติจริงหรือไม่ก็ตาม แต่การศึกษาเรียนรู้ที่มา และวิธีการอ่านจึงเป็นประโยชน์กับผู้อ่านโดยตรงและหากเขานำสิ่งนั้นไปใช้ก็จะได้ประโยชน์กับตนเองและผู้อื่นแต่ความรู้ทั้งหมดจึงเป็นกระบวนการในการเสริมสร้างให้ผู้ศรัทธาในอิสลามมีความเข้าใจประโยชน์จากการอ่านโดยเฉพาะการอ่านคัมภีร์อัลกุรอานซึ่งมีความจำเป็นสำหรับมุสลิมทุกคน

สตรีมุสลิมใหม่มีความต้องการจำเป็นในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองในด้านความสัมพันธ์ครอบครัว ต้องเรียนรู้เรื่องสิทธิและหน้าที่ของสามีและภรรยา บทบาทต่อครอบครัวและญาติพี่น้อง บทบาทต่อชุมชนในทุกระดับ และหน้าที่ของลูกที่มีต่อพ่อแม่เป็นส่วนที่สำคัญที่ทุกคนที่อยู่ร่วมกันในชุมชนมุสลิมจะต้องเข้าใจสิทธิ

ของทั้งสองฝ่ายสามีและภรรยาอย่างถึถ้วนเพื่อสร้างความสงบสุขแก่ครอบครัว (Bani & Pate, 2015, p.104) รวมทั้งความสัมพันธ์กับครอบครัวเดิม ทั้งนี้อาจจะเนื่องจากว่าสตรีมุสลิมใหม่เมื่อเปลี่ยนมารับนับถือศาสนาอิสลามแล้วต้องการที่จะเรียนรู้ว่า การปฏิบัติตนต่อครอบครัวเดิมหรือการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมมีเรื่องใดบ้างที่สามารถกระทำได้ตามหลักการของอิสลามและมีเรื่องใดบ้างที่ผิดหลักการของอิสลามโดยเฉพาะเรื่องของการรับมรดกจากบุพการีเป็นประเด็นที่มีความต้องการที่จะเรียนรู้สูงสุด สอดคล้องกับงานวิจัยของมูญูโต๊ะอาจ (Toa-at, 2018) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวิถีชีวิตของมุอัลลัฟในสังคมพหุวัฒนธรรม ผลการวิจัยพบว่า พบว่า มุอัลลัฟต้องเผชิญปัญหาในวิถีชีวิตที่ต้องเปลี่ยนแปลง ไปอย่างสิ้นเชิง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเปลี่ยนแปลงทางสังคมในด้านความเชื่อถือ ความศรัทธา และในวิถีการดำเนินชีวิตในด้านอื่นที่ต้องสัมพันธ์กับแต่ละบุคคลหรือกลุ่มคนที่มุอัลลัฟติดต่อสื่อสารหรือมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ด้วย มุอัลลัฟสามารถรักษาความสัมพันธ์ต่อการอยู่ร่วมกันอย่างปกติสุขในครอบครัวเดิม ในสังคมเดิม ด้วยการปรับตัวเองโดยการปรับทัศนคติและพฤติกรรมของตนเอง มุอัลลัฟจะสร้างทัศนคติในทางที่ดีให้กับตนเอง ด้วยการเริ่มต้นในการศึกษาเรียนรู้หลักศาสนาอิสลามด้วยความมุ่งมั่น และสม่ำเสมอเพื่อให้ตนเอง เกิดความคุ้นเคย เพราะบางครั้งมุอัลลัฟต้องเผชิญกับเรื่องที่ไม่สามารถปฏิบัติได้ เนื่องจากขัดต่อหลักการศาสนาอิสลาม มุอัลลัฟปรับทัศนคติและพฤติกรรมของตนเองจากการฟัง การอ่าน การค้นคว้าด้วยตนเอง หากมีข้อสงสัยก็จะสอบถามจากผู้รู้ที่ตนเองเชื่อมั่นและไว้ใจ ในส่วนของการปรับตัวกับบุคคลเดิมในครอบครัว ที่เป็นพ่อ แม่ และญาติพี่น้อง กลุ่มเพื่อนหรือคนกลุ่มเดิมที่มุอัลลัฟเคยติดต่อสื่อสารหรือเกี่ยวข้องสัมพันธ์ด้วย ทั้งนี้เพราะมุอัลลัฟยังคงมีสภาพทางสังคมและบทบาทหน้าที่รับผิดชอบตามสภาพเดิมที่เคยเป็นอยู่ แต่สิ่งที่มีมุอัลลัฟต้องปรับและเปลี่ยนแปลงคือวิถีการดำเนินชีวิตของตนเองตามหลักศาสนาอิสลาม หากบุคคลเหล่านั้นแสดงความรังเกียจและไม่พอใจในการเข้ารับอิสลาม มุอัลลัฟจะมีวิถีปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความประนีประนอม หรือหลีกเลี่ยงที่จะไม่สื่อสารโต้ตอบด้วย แต่ถ้าหากบุคคลเหล่านั้นไม่ติดใจและเชื่อมั่นในการตัดสินใจในการเข้ารับอิสลามของมุอัลลัฟ การรักษาความสัมพันธ์ต่อการอยู่ร่วมกันนั้นมุอัลลัฟจะสร้างและรักษาความสัมพันธ์กับคนเหล่านั้นโดยคำนึงถึงความถูกต้องตามหลักศาสนาอิสลาม

สตรีมุสลิมใหม่มีความต้องการจำเป็นในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองในด้านการปฏิบัติศาสนกิจ ทั้งนี้ อาจจะเนื่องจากว่า การปฏิบัติศาสนกิจตามหลักปฏิบัติของอิสลามประกอบด้วยรายละเอียด 5 ข้อ ซึ่งข้อแรกคือการปฏิญาณตนว่าไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮ์และมุฮัมมัดเป็นศาสนทูตของอัลลอฮ์ ซึ่งสตรีมุสลิมใหม่จะต้องเริ่มการเป็นมุสลิมด้วยการปฏิญาณตน นอกเหนือจากนี้ ในอิสลามยังกำหนดหลักปฏิบัติซึ่งเป็นศาสนกิจที่ผู้นับถือศาสนาจำเป็นต้องปฏิบัติได้แก่ การละหมาด การถือศีลอด การจ่ายซะกาต (บริจาคทานภาคบังคับ) และการประกอบพิธีฮัจญ์ ซึ่งสตรีมุสลิมใหม่จำเป็นต้องเรียนรู้และปฏิบัติในรายละเอียดต่าง ๆ ของหลักปฏิบัติแต่ละข้อ ซึ่งจากการวิจัยพบว่า สตรีมุสลิมใหม่มีความต้องการจำเป็นที่จะเรียนรู้ในเรื่องการประกอบพิธีฮัจญ์สูงสุด อาจจะเนื่องจากว่า เป็นศาสนกิจที่มุสลิมทุกคนปรารถนาที่จะมีโอกาสได้เดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ ณ เมืองมักกะฮ์ ประเทศซาอุดีอาระเบีย อย่างน้อย 1 ครั้งในชีวิต สอดคล้องกับงานวิจัยของศราวูดี อารีย์ อารีฟิน ยามา และซารีฮาน สุหลง (Aree, Yama, & Sulong, (2022) ที่กล่าวไว้ว่า ฮัจญ์เป็นแหล่งรวมประชาคมโลกที่มีขนาดใหญ่ที่สุดแห่งหนึ่งในประวัติศาสตร์มนุษยชาติ ซึ่งสามารถรวบรวมประชากรโลกที่ก้าวพ้นพรมแดนทางเผ่าพันธุ์ ชั้นวรรณะ วัฒนธรรมและประเทศชาติ สู่การหลอมรวมพลโลกให้มีความเป็นเอกภาพ

ทั้งด้านความตั้งใจและวัตถุประสงค์ รูปแบบและวิธีการ สถานที่และแหล่งปฏิบัติ ทุกคนพร้อมใจปฏิบัติอย่าง เป็นน้ำหนึ่งอันเดียวกันซึ่งปรากฏการณ์การรวมตัวของประชากรโลกดังกล่าวนี้ เป็นภาพสะท้อนของวิถีชีวิต มุสลิมที่มีความผูกพันและการตอบรับการเชิญชวนของพระเจ้าเป็นเจ้าที่ตนเคารพนับถือด้วยหัวใจที่สำรวม อากัปกิริยาที่อ่อนน้อม จรรยา มารยาทอันสูงส่ง และการมีปฏิสัมพันธ์อันดีทั้งต่อตนเอง สิ่งแวดล้อมรอบข้าง และเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน กล่าวได้ว่า ฮัจญ์คือการปฏิบัติภาคสนามซึ่งมีขนาดใหญ่ที่สุดของมนุษยชาติ โดยมี เจตนารมณ์ในการฝึกอบรมและหล่อหลอมพลโลกให้มีภราดรภาพร่วมกันและสร้างสันติภาพในระดับสากล

ในส่วนของประเภทของสื่อการเรียนรู้อิสลามที่สตรีมุสลิมใหม่สนใจสูงสุดคือ เว็บไซต์ให้ความรู้ศาสนา อาจเป็นเพราะว่า การเรียนรู้ผ่านเว็บไซต์สามารถเข้าถึงได้ง่าย ค้นหาได้จากแหล่งข้อมูลทั่วโลก และตอบสนอง การเรียนรู้ทุกสถานที่ โดยไม่มีข้อจำกัดด้านเวลา เนื่องจากเป็นสื่อออนไลน์ประเภทไม่ประสานเวลา (Asynchronous) ผู้เรียนและผู้สอนไม่จำเป็นต้องออนไลน์ในเวลาเดียวกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของปิยะ ศักดิ์ เจริญ (Sakcharoen, 2012) ที่ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการฝึกอบรมผ่านเว็บเพื่อส่งเสริมการรู้ สาระสนเทศและการเรียนรู้แบบนำตนเองของผู้เรียนวัยผู้ใหญ่ พบว่า ผลของรูปแบบการฝึกอบรมผ่านเว็บที่ พัฒนาขึ้น พบว่า สามารถเสริมสร้างความรู้ และทัศนคติในการรู้สารสนเทศ และพฤติกรรมในการเรียนรู้แบบ นำตนเองของกลุ่มทดลองให้มีระดับสูงขึ้น

จากลำดับความต้องการจำเป็นในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองของสตรีมุสลิมใหม่ที่เข้ารับอิสลามด้วย การสมรสและประเภทของสื่อการเรียนรู้อิสลามที่สตรีมุสลิมใหม่สนใจสามารถนำไปเป็นแนวทางในการ ออกแบบการให้ความรู้และผลิตสื่อการเรียนรู้ในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของสตรีมุสลิมใหม่ได้ ตรงกับความต้องการ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

องค์กรศาสนาอิสลามควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ประเภทต่าง ๆ เช่น เว็บไซต์และ สื่อสิ่งพิมพ์ รวมถึงการฝึกอบรม/การสอนออนไลน์ผ่านเครื่องมือต่าง ๆ ที่เป็นที่ยอมรับในปัจจุบัน เช่น Zoom, Microsoft Team, Google Meet, Line, YouTube และ Facebook ที่ตรงกับความต้องการจำเป็นของสตรี มุสลิมใหม่ โดยให้ความสำคัญกับด้านเนื้อหาที่ใช้ในการฝึกอบรม/การสอนและพัฒนาสื่อ

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยถึงผลการเรียนรู้และความพึงพอใจของสตรีมุสลิมใหม่ที่มีต่อสื่อการเรียนรู้ และพัฒนาตนเอง

2. ควรมีการศึกษาวิจัยถึงความต้องการจำเป็นในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองของสุภาพบุรุษมุสลิม ใหม่ที่เข้ารับอิสลามด้วยการสมรสเช่นเดียวกับสุภาพสตรี เพื่อนำผลการวิจัยไปจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาตนเอง ตามความต้องการของสุภาพบุรุษมุสลิมใหม่ที่เข้ารับอิสลามด้วยการสมรส

References

- Al-Qattan, M. (1988). *al-Da'wah al-Islamiyah*. Beirut: Dar al-Fikr.
- Aree, S., Yama, A., & Sulong, S. (2022). Saudi Arabia's Hajj: Explore the Problems of Hajj Operation in Thailand and the Management Model of Malaysia, Indonesia and Singapore. *NRRU Community Research Journal*, 16(3), 82-96. (In Thai)
- Bani, L.M.& Pate, H.A. (2015). The role of spouses under Islamic family law. *International Affairs and Global Strategy*, 37, 104-111.
- Chetwisut, M. (2019). Social media and the propagation of Buddhism. *Journal of Buddhist Studies*, 10(2), 521-531. (In Thai)
- Dangkomen, A., & Noomsuk, A. (2022). Accepting religious differences in the dimensions of the Quran and Hadith. *Journal of Islamic Studies Prince of Songkla University*, 13(2), 20-34. (In Thai)
- Darakai, Q. (2021). Adjustment of Muallaf (Converted Islam Women) in Tablighi Jamaat. *Journal of Panidhana*, 17(2), 47-72. (In Thai)
- Darakai, W. (2022). The results of using a Quran reading skill training kit for Muslims in Bang Bua Thong Subdistrict. Bang Bua Thong District Nonthaburi Province. *Ratchaphak Journal*, 16(44), 471-483. (In Thai)
- Dariyo, A. (2021). Conversion of Religion in Muslim marriage lives. *Psikis: Journal Psikologi Islami*, 7(1), 86-94.
- Malinei, M. (2014). *New Muslims (Muallaf) and their adjustment after changing their religion, a case study of China. Muallaf in Malaysia*. Master of Arts Thesis, Department of Southeast Asian Studies, Walailak University. (In Thai)
- Noomsuk, A. (2013). *The role of mosques in sustainable community development*. (Online) www.islammore.com
- Nuchmee, A. (2022). The Development of Islamic Studies Curriculum in Higher Education Institutions that is accommodated with the Thai society context. *Journal of Liberal Arts Rangsit University*, 17(2), 84-101. (In Thai)
- Paryadthap, P. (2020). The adaptation of new Muslims after converted in The Muslim community of the Andaman coast area. *Phuket Rajabhat University Academic Journal*, 16(1), 168-183. (In Thai)

- _____. (2019). Taking care of new muslims after converted in the muslim community of the Andaman coast area. *Phuket Rajabhat University Academic Journal*, 15(2), 86-98. (In Thai)
- Sakcharoen, P. (2012). Development of Web-Based Training Model to Enhance Information Literacy and Self-Directed Learning of Adult. *Journal of Education*, 40(1), 132-145.
- Sala, A. & Sutaee, A. (2023). The Development of a Model to Help and Create a Muslim Identity for Muallaf that is Appropriate in the Thai Context of Muslim Organizations in Southern Border Provinces. *Narathiwat Rajanagarindra University Humanities and Social Sciences*, 10(2), 17-31. (In Thai)
- Toa-at, M. (2018). Social Change and Lifestyle of Muallaf in Multicultural Society. *St. John's Journal*, 21(29), 271-287. (In Thai)